มติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
ครั้งที่ 4/2539 (ครั้งที่ 58)
วันศุกร์ที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2539 เวลา 10.00 น.
ณ ห้องประชุมสีเขียว ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล

---

1. ความคืบหน้าในการเจรจาซื้อไฟฟ้าจาก สปป. ลาว
2. สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง
3. มาตรการเพิ่มเติมในการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง
4. การเพิ่มปริมาณรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน (IPP)
5. ขออนุมัติให้การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ลงนามใน Heads of Agreement กับ บริษัท Oman LNG L.L.C. เพื่อนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลวในปี 2546
6. นโยบายราคาก๊าซธรรมชาติและการกำกับดูแล

นายบรรหาร ศิลปอาชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ
นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

เรื่องที่ 1 <u>ความคืบหน้าในการเจรจาซื้อไฟฟ้าจาก สปป. ลาว</u>

<u>สรุปสาระสำคัญ</u>

1. คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้มีมติเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2539 เห็นชอบใน หลักการของร่างบันทึกความเข้าใจร่วมเรื่อง ความร่วมมือในการพัฒนาไฟฟ้าใน สปป.ลาว เพื่อให้ใช้แทนบันทึกความเข้าใจฉบับวันที่ 4 มิถุนายน 2536 โดยมอบหมายให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) รับไปเจรจาในรายละเอียดเพื่อให้เป็นไปตามหลักการที่ได้รับอนุมัติ โดยให้ กฟผ. ดำเนินการเจรจาเพื่อให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจเรื่อง ความร่วมมือในการพัฒนาไฟฟ้าใน สปป.ลาว บันทึกความเข้าใจร่วมของโครงการโรงไฟฟ้าลิกไนต์หงสา และสัญญาซื้อขายไฟฟ้าโครงการน้ำเทิน-หินบุน หากมีความคืบหน้าในการแก้ไข

ปัญหาเรื่อง การยอมรับบังคับคดีตามผลการตัดสินของอนุญาโตตุลาการของสัญญาซื้อขายไฟฟ้าโครงการ น้ำเทิน-หินบุน จนเป็นที่พอใจแล้ว และให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการจัดการลงนามในบันทึกความเข้าใจและสัญญาต่าง ๆ ในโอกาสที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เยือน สปป.ลาว ในระหว่างวันที่ 19-20 มิถุนายน 2539

2. กฟผ. กระทรวงการต่างประเทศ และ สพช. ได้ดำเนินการตามมติที่ได้รับมอบหมาย ดังกล่าวข้างต้น โดยมีผลการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

2.1 ได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยกับ รัฐบาล สปป. ลาว เรื่องความร่วมมือด้านการพัฒนาไฟฟ้าใน สปป.ลาว เพื่อขยายปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าจาก 1,500 เมกะวัตต์ เพิ่มเป็น 3,000 เมกะวัตต์ ภายในปี 2549 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทย (นายอำนวย วีรวรรณ) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของ สปป.ลาว (นายสมสะหวาด เล่งสะหวัด) โดยมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีของทั้ง 2 ประเทศ ร่วมเป็นสักขีพยาน ซึ่งบันทึกดังกล่าวมีสาระสำคัญที่แตกต่างจาก ฉบับเดิม ดังนี้

(1) การขยายปริมาณรับซื้อไฟฟ้าเพิ่มขึ้นจาก 1,500 เมกะวัตต์ เพิ่มเป็น 3,000 เมกะวัตต์

(2) ขยายระยะเวลาสิ้นสุดการรับซื้อไฟฟ้าจากปี 2543 ไปจนถึงปี 2549

(3) ยินดีจะพิจารณาการก่อสร้างระบบสายส่งไฟฟ้าผ่านดินแดนของกันและกันเพื่อขนส่งไฟฟ้าไปยังประเทศที่สาม

(4) ให้มีการยอมรับผลการตัดสินของอนุญาโตตุลาการ

(5) บันทึกความตกลงครั้งนี้ ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

2.2 ได้มีการลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าโครงการน้ำเทิน-หินบุน โดยผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กับ ผู้แทนกลุ่มผู้พัฒนาโครงการน้ำเทิน-หินบุน

2.3 กระทรวงการต่างประเทศ สปป.ลาว ได้มีหนังสือที่ 1742/AE.TD ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สปป.ลาว เพื่อยืนยันว่า รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายคำไซ สุภานุวง) ได้รับมอบอำนาจจากรัฐบาล สปป.ลาว ให้เป็นผู้ลงนามในหนังสือที่ 804/PMO ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2538 ในนามของรัฐบาล สปป. ลาว ซึ่งเป็นหนังสือแสดงการยอมรับบังคับคดีตามผลการตัดสินของอนุญาโตตุลาการดังกล่าว

3. สำหรับบันทึกความเข้าใจร่วมของโครงการโรงไฟฟ้าลิกไนต์หงสานั้น ไม่ได้มีการลงนามเนื่องจาก รัฐบาล สปป.ลาว ต้องการแก้ไขสัญญากับผู้ลงทุน เพื่อให้รัฐบาล สปป.ลาว เข้าร่วมถือหุ้นในโครงการโรงไฟฟ้าด้วย ขณะนี้ผู้ลงทุนกำลังรอความเห็นชอบจากรัฐบาล สปป.ลาว ให้ลงนามในบันทึกความเข้าใจกับ กฟผ. ได้

4. สปป.ลาว มีโครงการที่อยู่ระหว่างการศึกษาและพัฒนาเพื่อผลิตไฟฟ้าที่สำคัญ 11 โครงการ รวมกำลังผลิตประมาณ 4,800 เมกะวัตต์ คิดเป็นเงินลงทุนโครงการโดยประมาณ 7,308 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือประมาณ 182,700 ล้านบาท การเจรจาซื้อขายไฟฟ้าในปัจจุบันมีความคืบหน้าโดยมีโครงการที่สามารถ ลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าแล้ว 1 โครงการ (โครงการน้ำเทิน-หินบุน) โครงการที่ตกลงอัตราค่าไฟฟ้าและอยู่ระหว่างการเจรจาจัดทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้า 3 โครงการ (โครงการน้ำเทิน 2 โครงการห้วยเฮาะ และโครงการลิกไนต์หงสา) รวมกำลังการผลิต1,625 เมกะวัตต์ จึงยังเหลือปริมาณพลังไฟฟ้าที่จะรับซื้ออีกประมาณ 1,400 เมกะวัตต์ ซึ่งจะเลือกซื้อจากโครงการที่เหลือ โดยมีรายละเอียดการรับซื้อไฟฟ้าของโครงการใน สปป.ลาว ดังนี้

4.1 โครงการใหม่ที่จะดำเนินการเจรจาภายใต้บันทึกความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาล สปป. ลาว ฉบับใหม่ ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2539

(1) โครงการน้ำงึม 3 มีกำลังผลิตติดตั้ง 400 เมกะวัตต์ กลุ่มผู้พัฒนาโครงการประกอบด้วย รัฐบาล สปป. ลาว และบริษัท เอ็ม ดี เอ็กซ์ พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน) ประเทศไทย และขณะนี้กลุ่ม ผู้พัฒนาโครงการเสนออัตราค่าไฟฟ้า (ปี 2537) เท่ากับ 4.51 เซนต์สหรัฐฯต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง โดยให้ ปรับอัตราค่าไฟฟ้าเพิ่มได้ร้อยละ 3 ต่อปี จนถึงวันเดินเครื่องจ่ายกระแสไฟฟ้า และนับจากวันเดินเครื่องจ่ายกระแสไฟฟ้าให้ปรับอัตราค่าไฟฟ้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 35 ต่อปี ตามอัตราการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาผู้บริโภคของสหรัฐฯและไทย ในสัดส่วนที่เท่ากัน

(2) โครงการน้ำงึม 2 มีกำลังผลิตติดตั้ง 465 เมกะวัตต์ กลุ่มผู้พัฒนาโครงการประกอบด้วย Shlapak Development Company, Bilfinger & Berger, J.M. Voith GmbH, Noell GmbH, Siemens AG, บริษัท ช. การช่าง จำกัด, และบริษัทศรีอู่ทอง จำกัด และขณะนี้กลุ่มผู้พัฒนาโครงการได้เสนออัตราค่าไฟฟ้าเท่ากับ 5.47 เซนต์สหรัฐฯต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง โดยให้ปรับอัตราค่าไฟฟ้าเพิ่มได้ร้อยละ 3 ต่อปี ในระหว่างก่อสร้าง และนับจากวันเดินเครื่องจ่ายกระแสไฟฟ้าให้ปรับอัตราค่าไฟฟ้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.75 ต่อปี

(3) โครงการโรงไฟฟ้าลิกไนต์หงสาระยะที่ 2 เป็นโครงการผลิตไฟฟ้าขนาด 600 เมกะวัตต์ โดยมีบริษัท ไทยลาวลิกไนท์ จำกัด เป็นผู้พัฒนาโครงการ ขณะนี้ กฟผ. ได้เจรจากับกลุ่ม ผู้พัฒนาโครงการแล้ว เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2539 และสามารถตกลงราคาไฟฟ้าที่จะรับซื้อเฉลี่ยตลอดโครงการในช่วงเวลา 25 ปี (Levelized) ที่อัตรา 5.60 เซนต์สหรัฐฯต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง

(4) โครงการเซเปียน-เซน้ำน้อย กำลังผลิตติดตั้ง 395 เมกะวัตต์ หรือ 465 เมกะวัตต์ กลุ่ม ผู้พัฒนาโครงการประกอบด้วย รัฐบาล สปป. ลาว Dong Ah Construction Industrial Company/เกาหลีใต้ และ Electrowatt Engineering Services Ltd./สวิสเซอร์แลนด์ ขณะนี้กลุ่มผู้พัฒนาโครงการได้เสนออัตรา ค่าไฟฟ้าโดยแบ่งเป็น 2 กรณี คือ

- กรณีที่ 1 กำลังผลิตติดตั้ง 395 เมกะวัตต์ อัตราค่าไฟฟ้า Firm Energy เท่ากับ 5.02 เซนต์สหรัฐฯต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง และอัตราค่าไฟฟ้า Secondary Energy เท่ากับ 2.27 เซนต์สหรัฐฯต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง และให้ปรับอัตราค่าไฟฟ้าเพิ่มได้ร้อยละ 3 ต่อปี ในระหว่างก่อสร้างแต่ไม่เกิน 6 ปี และนับจากวันเดินเครื่องจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ปรับอัตราค่าไฟฟ้าเพิ่มได้ร้อยละ 1 ต่อปี
- กรณีที่ 2 กำลังผลิตติดตั้ง 465 เมกะวัตต์ อัตราค่าไฟฟ้า Firm Energy เท่ากับ 5.21 เซนต์สหรัฐฯต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง และอัตราค่าไฟฟ้า Secondary Energy เท่ากับ 2.27 เซนต์สหรัฐฯต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง และให้ปรับอัตราค่าไฟฟ้าเพิ่มได้ร้อยละ 3 ต่อปี ในระหว่างก่อสร้าง แต่ไม่เกิน 6 ปี และนับจากวันเดินเครื่องจำหน่ายกระแสไฟฟ้าแล้วให้ปรับอัตราค่าไฟฟ้าเพิ่มได้ร้อยละ 1 ต่อปี

(5) โครงการน้ำเทิน 3 กำลังผลิตติดตั้ง 190 เมกะวัตต์ โดยมีบริษัท Heard Energy Corporation/สหรัฐอเมริกา เป็นผู้พัฒนาโครงการ ขณะนี้ผู้พัฒนาโครงการได้ศึกษาความเหมาะสมแล้วเสร็จ

4.2 โครงการอื่นๆ ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของ สปป. ลาว แต่มิได้นำเสนอมาเป็นทางการ

(1) โครงการเซคามาน 1 มีกำลังผลิตติดตั้ง 468 เมกะวัตต์ กลุ่มผู้พัฒนาโครงการประกอบด้วย รัฐบาล สปป. ลาว บริษัท Hydro Electric Commission Enterprises Corporation/ออสเตรเลีย และบริษัท ศรีอู่ทอง จำกัด และขณะนี้กลุ่มผู้พัฒนาโครงการได้เสนออัตราค่าไฟฟ้า (ปี 2537) เท่ากับ 4.99 เซนต์สหรัฐฯต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง และให้ปรับอัตราค่าไฟฟ้าเพิ่มร้อยละ 3 ต่อปี ในระหว่างก่อสร้าง และ นับจากวันเดินเครื่องจ่ายกระแสไฟฟ้าแล้วให้ปรับอัตราค่าไฟฟ้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 ต่อปี

(2) โครงการน้ำเทิน 1 มีกำลังผลิตติดตั้ง 540 เมกะวัตต์ กลุ่มผู้พัฒนาโครงการประกอบด้วย รัฐบาล สปป. ลาว และบริษัท สยามสหบริการ จำกัด (SUSCO) ขณะนี้กลุ่มผู้พัฒนาโครงการได้เสนอร่างรายงานการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2538 และนำเสนออัตราค่าไฟฟ้าในราคา 4.69 เซนต์สหรัฐฯต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง

5. คณะกรรมการประสานความร่วมมือพัฒนาไฟฟ้าใน สปป.ลาว (คปฟ.-ลาว) และคณะกรรมการพลังงานและไฟฟ้าแห่ง สปป.ลาว ได้มีการประชุมปรึกษาหารือ เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2539 เพื่อพิจารณา ความพร้อมของระบบสายส่งของ กฟผ. ที่จะรับไฟฟ้าจาก สปป.ลาว ณ ที่ระบบเชื่อมโยงของสถานีไฟฟ้าย่อยของ กฟผ. ที่จุดส่งมอบ 3 จุด ดังนี้

- มุกดาหาร 2 โดยจะรับจากโครงการน้ำเทิน 1, น้ำเทิน 2, น้ำเทิน 3 เซคามาน 1, เซเปียน-เซน้ำน้อย, และโครงการอื่นๆ จากตอนกลางของ สปป.ลาว คาดว่าการก่อสร้างจะแล้วเสร็จภายในปี 2544
- หนองคาย 2 โดยจะรับจากโครงการน้ำงึม 3, น้ำงึม 2, และโครงการอื่นๆ จากทางตอนเหนือของ สปป.ลาว คาดว่าการก่อสร้าง จะแล้วเสร็จภายในปี 2545

- แม่เมาะ จะรับจากโครงการโรงไฟฟ้าลิกไนต์หงสา ระยะที่ 1 และระยะที่ 2 คาดว่าการก่อสร้างจะแล้วเสร็จภายในปี 2544

ส่วนระบบเชื่อมโยงสายส่งของโครงการห้วยเฮาะ ซึ่งได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจไปแล้ว เมื่อเดือนมกราคม 2538 คาดว่าระบบเชื่อมโยงสายส่งจะแล้วเสร็จในเดือนมิถุนายน 2541

6. ความร่วมมือในการพัฒนาไฟฟ้าใน สปป.ลาว เพื่อจำหน่ายให้แก่ประเทศไทย นอกจากจะเป็นการจัดหาพลังงานไฟฟ้าเพื่อสนองความต้องการใช้ไฟฟ้าของประเทศที่เพิ่มขึ้นสูงในปริมาณเฉลี่ย 1,950 เมกะวัตต์ต่อปี ซึ่งโครงการต่างๆจะเริ่มก่อสร้างเสร็จและส่งไฟฟ้าขายให้ประเทศไทยได้ตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นไปแล้ว ความร่วมมือดังกล่าวยังมีผลให้ สปป.ลาว มีรายได้เป็นเงินตรา ต่างประเทศเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป :กล่าวคือ จะทำให้ สปป. ลาว มีรายได้สูงถึง ปีละ 627 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือ 16,000 ล้านบาทต่อปี จากโครงการซื้อขายไฟฟ้า 4 โครงการแรกในปริมาณรับซื้อไฟฟ้า 1,625 เมกะวัตต์ และหากมีการขยายปริมาณการรับซื้อเพิ่มเป็น 3,000 เมกะวัตต์ จะทำให้ สปป.ลาว มีรายได้เพิ่มเป็น 1,050 ล้านเหรียญสหรัฐฯต่อปี หรือประมาณ 27,000 ล้านบาทต่อปี เทียบเท่ากับร้อยละ 40 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross Domestic Product) ของลาว ในปี 2545 เป็นต้นไป

<u>มติของที่ประชุม</u>

1. ที่ประชุมรับทราบ
2. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ จัดทำรายงานความคืบหน้าในการเจรจาซื้อไฟฟ้าจาก สปป.ลาว เพื่อให้คณะกรรมการฯ ทราบในการประชุมทุกครั้ง

เรื่องที่ 2 <u>สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง</u>

<u>สรุปสาระสำคัญ</u>

สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงตั้งแต่ต้นเดือนมิถุนายนถึง กลางเดือนกรกฎาคม มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ราคาน้ำมันดิบในเดือนมิถุนายนและกรกฎาคมมีการเปลี่ยนแปลงทั้งขึ้นและลง โดยใน ช่วงครึ่งแรกของเดือนมิถุนายนราคาน้ำมันดิบได้ลดลงจากเดือนก่อนประมาณ 1 เหรียญสหรัฐฯต่อบาร์เรล ซึ่งมีสาเหตุมาจากปริมาณการผลิตสูงกว่าปริมาณความต้องการ ต่อมาในช่วงครึ่งหลังของเดือนมิถุนายนราคาน้ำมันดิบได้ปรับตัวสูงขึ้นประมาณ 0.5 เหรียญสหรัฐฯต่อบาร์เรล เป็นผลจากความต้องการใช้น้ำมันดิบ ของโรงกลั่นต่างๆ โดยเฉพาะแถบทวีปเอเชีย ซึ่งได้มีการเปิดดำเนินการของโรงกลั่นใหม่และโรงกลั่นที่ ปิดซ่อมแซมประจำปีกลับมาดำเนินการตามปกติ นอกจากนี้ ยังมีเหตุการณ์ที่อิรัคไม่อนุญาตให้ผู้แทนจากองค์การสหประชาชาติตรวจค้นคลังอาวุธและการลอบวางระเบิดในค่ายทหารสหรัฐอเมริกาในซาอุดิอารเบีย ทำให้ราคา

น้ำมันดิบขึ้นมาอยู่ในระดับ 17.45-20.45 เหรียญสหรัฐฯต่อบาร์เรล ต่อมา สหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นสมาชิกในสภาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ได้ใช้สิทธิยับยั้งแผนปฏิบัติการส่งออกน้ำมันที่อิรัคเสนอต่อสภา ความมั่นคงแห่งสหประชาชาติทำให้ราคาน้ำมันดิบในครึ่งแรกของเดือนกรกฎาคม ปรับตัวสูงขึ้นประมาณ 0.9 เหรียญสหรัฐฯต่อบาร์เรล ขึ้นมาอยู่ในระดับ 17.94 -21.36 เหรียญสหรัฐฯต่อบาร์เรล

2. ในเดือนมิถุนายนราคาของผลิตภัณฑ์น้ำมันทุกประเภทในตลาดจรสิงคโปร์ได้ปรับตัวลดลง เนื่องจากในย่านเอเชียตะวันออกไกลกำลังกลั่นได้เพิ่มสูงขึ้น จากโรงกลั่นใหม่ที่เกิดขึ้นในไทย จีน และเกาหลี รวมทั้งโรงกลั่นในเกาหลีและญี่ปุ่นที่ปิดซ่อมแซมประจำปีได้กลับมาทำการกลั่นตามปกติ โดยมีราคาของผลิตภัณฑ์น้ำมันประเภทต่างๆ ดังนี้

- **น้ำมันเบนซิน** ในเดือนมิถุนายนได้ปรับตัวลดลง 2.5 เหรียญสหรัฐฯต่อบาร์เรล และในครึ่งแรกของเดือนกรกฎาคม ราคาน้ำมันเบนซินได้ลดลงอีก 1 เหรียญสหรัฐฯต่อบาร์เรล ลงมาอยู่ในระดับ 23.8 เหรียญสหรัฐฯต่อบาร์เรล
- **น้ำมันก๊าด** ราคาในเดือนมิถุนายนได้อ่อนตัวลง 2 เหรียญสหรัฐฯต่อบาร์เรล ต่อมาในเดือนกรกฎาคมราคาได้สูงขึ้นมา 0.5 เหรียญสหรัฐฯต่อบาร์เรล ขึ้นมาอยู่ในระดับ 24.3 เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล
- **น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว** ราคาในเดือนมิถุนายนได้ปรับตัวลดลง 2 เหรียญสหรัฐฯ ต่อ บาร์เรล และในเดือนกรกฎาคมในช่วงแรกได้ปรับตัวสูงขึ้น 1 เหรียญสหรัฐฯต่อบาร์เรล ขึ้นมาอยู่ในระดับ 25.4 เหรียญสหรัฐฯต่อบาร์เรล
- **น้ำมันเตา** ราคาในเดือนมิถุนายนและครึ่งแรกของเดือนกรกฎาคมได้ปรับตัวลดลง 1.5 เหรียญสหรัฐฯต่อบาร์เรล ลงมาอยู่ในระดับ 14.1 เหรียญสหรัฐฯต่อบาร์เรล

3. สถานการณ์ราคาขายปลีกน้ำมันของประเทศ มีดังนี้

- **น้ำมันเบนซิน** ในเดือนมิถุนายนได้มีการปรับราคาขายปลีกลง 4 ครั้ง และในครึ่งแรกของเดือนกรกฎาคมได้ปรับตัวลงอีก 0.10 บาท/ลิตร ลดลงรวมทั้งสิ้น 0.47 บาท/ลิตร ทำให้ราคาน้ำมันเบนซินพิเศษไร้สารตะกั่วและเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่ว ณ กลางเดือนกรกฎาคม อยู่ในระดับ 9.24 และ 8.69 บาท/ลิตร ตามลำดับ
- **น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว** ในเดือนมิถุนายนได้ปรับราคาขายปลีกลง 4 ครั้ง ลดลงรวม 0.22 บาท/ลิตร ต่อมาในช่วงปลายเดือนมิถุนายนราคาน้ำมันดีเซลในตลาดจรได้ปรับตัวสูงขึ้น ทำให้ราคาขายปลีกของประเทศในช่วงต้นเดือนกรกฎาคมปรับตัวสูงขึ้นอีก 0.10 บาท/ลิตร ขึ้นมาอยู่ในระดับ 8.36 บาท/ลิตร
- **ค่าการตลาด** ในเดือนมิถุนายนอยู่ในระดับ 1.1222 บาท/ลิตร สูงกว่าระดับค่าการตลาดของเดือนพฤษภาคมเล็กน้อย แต่ก็ยังอยู่ในระดับปกติ

<u>มติของที่ประชุม</u>

ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ 3 มาตรการเพิ่มเติมในการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง

สรุปสาระสำคัญ

1. ความคืบหน้าในการดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

1.1 การให้เอกชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบน้ำมัน กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 114) พ.ศ. 2539 เพื่อให้ มีผู้ตรวจวัดอิสระในการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง นอกจากนี้ กรมทะเบียนการค้า ได้ออกประกาศกรมทะเบียน การค้า เรื่อง กำหนดชนิดน้ำมันที่ต้องจัดให้มีผู้ตรวจวัดอิสระ คุณสมบัติของผู้ตรวจวัดอิสระและแบบรายงานผลการตรวจสอบน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อกำหนดรายละเอียดให้การนำเข้าน้ำมันดีเซลหมุนเร็วต้องมี การตรวจวัดโดยผู้ตรวจวัดอิสระ ทั้งนี้ ประกาศกระทรวงพาณิชย์และประกาศกรมทะเบียนการค้า ดังกล่าว ได้มีผลใช้บังคับแล้ว แต่เนื่องจากขณะนี้ยังไม่มีผู้ตรวจวัดอิสระรายใดแจ้งขอขึ้นทะเบียนต่อกรมทะเบียน การค้า ดังนั้น เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อผู้นำเข้าโดยสุจริต อธิบดีกรมทะเบียนการค้าจะผ่อนผันการนำเข้าให้ระยะหนึ่ง และเมื่อผู้ตรวจวัดอิสระได้มาขึ้นทะเบียนแล้ว ทางกรมทะเบียนการค้าจะบังคับใช้กฎหมายและรายงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติทราบในการประชุมครั้งต่อไป

1.2 การติดตั้งมิเตอร์ดีเซลหมุนเร็ว กรมสรรพสามิตได้ดำเนินการติดตั้งมิเตอร์ในคลังน้ำมันดีเซลหมุนเร็วซึ่งแต่เดิมมีทั้งหมด 38 คลัง แต่เนื่องจากมีคลังน้ำมันเลิกดำเนินกิจการ 1 คลัง จึงคงเหลือ คลังที่ต้องดำเนินการติดตั้งมิเตอร์จำนวน 37 คลัง ซึ่งขณะนี้คลังน้ำมันจำนวน 30 คลัง ได้ก่อสร้าง เสร็จเรียบร้อยแล้ว ยังคงเหลืออีก 7 คลัง ที่ดำเนินการไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมแบบก่อสร้าง และเหตุอื่นๆ โดยคลังที่เหลือจำนวน 6 คลัง กรมสรรพสามิตจะสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จในเดือนสิงหาคม 2539 และคาดว่าคลังสุดท้ายจะแล้วเสร็จในราวเดือนกันยายน 2539 นี้

1.3 ปริมาณการจำหน่ายและผลการจับกุม มีดังนี้

(1) ปริมาณการจำหน่ายน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ในเดือนพฤษภาคม 2539 มีปริมาณ 1,538 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนประมาณ 122 ล้านลิตร คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 และหากไม่รวมปริมาณการใช้ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแล้ว ปริมาณการจำหน่ายมีปริมาณ 1,441 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนประมาณ 87 ล้านลิตร คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 6

(2) ผลการจับกุมของหน่วยงานปราบปราม ในเดือนมิถุนายน 2539 - วันที่ 13 กรกฎาคม 2539 สามารถจับกุมน้ำมันลักลอบนำเข้าได้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 1.8 ล้านลิตร โดยกองทัพเรือ สามารถจับกุมเรือที่ดำเนินการลักลอบนำเข้าน้ำมันดีเซลได้บริเวณจังหวัดชลบุรี จำนวน 26,000 ลิตร กรมศุลกากรสามารถจับกุมเรือบริเวณ

จังหวัดตราดและรถบรรทุกน้ำมันที่ดำเนินการลักลอบนำเข้า น้ำมันดีเซลจำนวน 23,053 ลิตร และ 8,000 ลิตร ตามลำดับ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สามารถจับกุมรถบรรทุกน้ำมันและเรือบริเวณจังหวัดนราธิวาสที่ดำเนินการลักลอบนำเข้าน้ำมันดีเซลได้ จำนวน 1,782,263 ลิตร รวมผลการจับกุมในปี 2539 ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงวันที่ 13 กรกฎาคม 2539 เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น 5.9 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นจากในช่วงเดียวกันของปีก่อน จำนวน 3.9 ล้านลิตร หรือประมาณ 3 เท่า

2. ข้อเสนอการยกเลิกมาตรการที่ซ้ำซ้อน

กรมศุลกากร ได้เสนอให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พิจารณายกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2535 ซึ่งกำหนดให้มีการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบ การลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยกรมศุลกากรเป็นเจ้าของเรื่อง เนื่องจากในปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้กำหนดมาตรการต่างๆ เพิ่มเติมหลายประการ ประกอบกับได้มีมติให้กองทัพเรือเป็นศูนย์กลางใน การปราบปราม และให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) ทำหน้าที่ศูนย์รวมการประสานงานทั้งหน่วยปราบปรามทางบกและทางทะเลแล้ว

3. ข้อเสนอมาตรการเพิ่มเติม

จากการประชุมศูนย์รวมการประสานงานปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2539 ที่ประชุมฯ ได้มีการพิจารณาและเสนอมาตรการเพิ่มเติม เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงมีความรัดกุมยิ่งขึ้น ดังนี้

3.1 <u>มาตรการเร่งรัดให้ติดตั้งมิเตอร์ในคลังเพิ่มเติม</u> ให้กรมสรรพสามิตเร่งดำเนินการติดตั้งมาตรวัดน้ำมันเชื้อเพลิงเข้า-ออกจากคลัง และมาตรวัดน้ำมันคงเหลือแบบ Automatic Leveling Gauge ในคลังน้ำมัน 4 แห่ง ที่ยินยอมติดตั้งมาตรวัดของกรมสรรพสามิตแล้วโดยเร็ว คือ คลังของห้างหุ้นส่วนจำกัด ศรีวรา ที่จังหวัดสมุทรปราการ คลังของบริษัท แสตนดาร์ดออยล์ (1990) จำกัด ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช คลังของบริษัท ท่าทองปิโตรเลียม จำกัด ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และคลังของบริษัท คอสโมออยล์ จำกัด ที่จังหวัดสมุทรปราการ

3.2 <u>มาตรการติดตั้งมิเตอร์ในคลังน้ำมันเบนซิน</u> เนื่องจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2474 มีช่องโหว่ที่ผู้ลักลอบค้าน้ำมันเชื้อเพลิง อาจนำน้ำมันชนิดธรรมดา (น้ำมันก๊าดและน้ำมันเครื่องบิน) และน้ำมันชนิดที่ไม่น่ากลัวอันตราย (น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว) ไปเก็บไว้ในคลังของน้ำมันชนิดน่ากลัวอันตราย (น้ำมันเบนซิน) ดังนั้น จึงมีข้อเสนอมาตรการเพื่อปิดช่องโหว่ ดังนี้

(1) มอบหมายให้กรมสรรพสามิตรับไปดำเนินการพิจารณาติดตั้งมาตรวัดปริมาณน้ำมันเชื้อเพลิงเข้า-ออกจากคลัง และมาตรวัดน้ำมันคงเหลือแบบ Automatic Leveling Gauge ในคลังน้ำมันเบนซินชายฝั่งทุกแห่ง

(2) มอบหมายให้กรมโยธาธิการ ดำเนินการตรวจสอบคลังน้ำมันชายฝั่งทุกแห่งว่ามีการเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ถูกต้องตามชนิดที่แจ้งไว้แก่กรมโยธาธิการหรือไม่

3.3 มาตรการติดตั้งมิเตอร์ในคลังสินค้าทัณฑ์บน ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 12/2539 เรื่อง ระเบียบเกี่ยวกับคลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไปสำหรับเก็บน้ำมัน ลงวันที่ 7 มีนาคม 2539 เพื่อส่งเสริมการค้าน้ำมันและผ่อนคลายภาระการชำระภาษีของผู้นำเข้า รวมทั้ง สนับสนุนการสำรองน้ำมันเพื่อความมั่นคงของประเทศนั้น ปัจจุบันกรมศุลกากรได้อนุมัติให้มีคลังสินค้าทัณฑ์บนได้ 1 แห่ง คือ บริษัท ไทยพับลิคพอร์ต จำกัด ตั้งอยู่บนเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้ คลังสินค้าทัณฑ์บนจะใช้เก็บน้ำมันเพื่อการนำเข้าหรือส่งออกได้รวม 6 ชนิด คือ น้ำมันดิบ น้ำมันเตา น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว น้ำมันเบนซิน น้ำมันเครื่อง หรือน้ำมันอื่นๆ ตามที่อธิบดี อนุญาต และสามารถเก็บไว้ได้ไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันนำเข้า โดยไม่ต้องชำระภาษีหรืออาจส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศได้ด้วย ดังนั้น คลังสินค้าทัณฑ์บนดังกล่าว อาจถูกผู้ลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงใช้เป็นสถานที่ลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงได้ จึงมีข้อเสนอให้กำหนดมาตรการ ดังนี้

(1) ให้กรมศุลกากรประสานงานกับกรมสรรพสามิตพิจารณาติดตั้งมิเตอร์ ทั้งขาเข้าและออกจากคลัง รวมทั้งอุปกรณ์วัดน้ำมันคงเหลือแบบ Automatic Leveling Gauge และนำผลการรายงานปริมาณน้ำมันเข้า-ออกจากคลัง และคงเหลือในถังตรวจเช็คกับใบขนสินค้าทุกครั้ง

(2) ให้กรมศุลกากรระงับการอนุญาตให้จัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไปสำหรับเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ก่อน จนกว่าปัญหาความเสี่ยงภัยในการเกิดการลักลอบจะได้รับการแก้ไขเสร็จเรียบร้อย

(3) ให้หน่วยงานปราบปรามเฝ้าระวังการขนส่งน้ำมันของคลังสินค้าทัณฑ์บนเป็นพิเศษ

3.4 การควบคุมผลิตภัณฑ์เคมีปิโตรเลียมและสารละลาย ตามที่กรมสรรพสามิตได้ดำเนินการปรับปรุงการควบคุมการนำผลิตภัณฑ์เคมีปิโตรเลียมและสารละลายที่ได้รับการยกเว้นภาษีสรรพสามิตที่ ออกจากโรงอุตสาหกรรมให้รัดกุมยิ่งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2539 แล้ว ปรากฏว่าในเดือนมิถุนายน 2539 เจ้าหน้าที่ตำรวจได้บุกเข้าจับกุมแหล่งปลอมปนน้ำมัน ซึ่งใช้ผลิตภัณฑ์สารละลาย (Solvent) เพื่อปลอมปนในน้ำมันเบนซินได้ 1 แห่ง และจากผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงพบว่า ได้มีการนำผลิตภัณฑ์สารละลายมาผสมและจำหน่ายในสถานีบริการบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงควรกำหนดมาตรการ ดังนี้

(1) มอบหมายให้กรมสรรพสามิต กำหนดให้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและสารละลายที่ใช้เป็นวัตถุดิบในโรงอุตสาหกรรม เป็นผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในพิกัดของภาษีสรรพสามิต และให้มีการชำระ ภาษีเมื่อออกจากโรงอุตสาหกรรมก่อน และขอคืนภาษีได้ในภายหลังหากนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้า

(2) มอบหมายให้กรมตำรวจและกรมทะเบียนการค้าร่วมกันตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงโดยจัดรถตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเคลื่อนที่ออกตรวจคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่สถานีบริการ ทั่วราชอาณาจักร หากพบผิดให้ดำเนินคดีทุกราย

3.5 <u>การเติมสาร Marker ในน้ำมันที่เสียภาษีแล้ว</u> ในการตรวจสอบน้ำมันลักลอบในสถานี บริการและรถบรรทุกน้ำมัน เจ้าหน้าที่ตำรวจประสบปัญหาไม่สามารถพิสูจน์ได้ในทันทีว่าน้ำมันที่ จับได้นั้นเป็นน้ำมันลักลอบหรือไม่ ทำให้ต้องตั้งฟ้องในความผิดอื่น เช่น ไม่มีใบอนุญาตจำหน่ายน้ำมัน ไม่มีใบกำกับการขนส่งน้ำมัน ฯลฯ ดังนั้น จึงควรพิจารณานำมาตรการเติมสาร Marker ที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2538 ให้ชะลอการเติมสารดังกล่าวไว้ก่อนกลับนำมาใช้ โดยมีมาตรการดังนี้

(1) ให้กรมสรรพสามิตเร่งพิจารณาเติมสาร Marker ในน้ำมันดีเซลหมุนเร็วที่ชำระภาษีสรรพสามิตแล้ว ทั้งน้ำมันที่ผลิตในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ พร้อมทั้งพิจารณาจัดหาอุปกรณ์ การตรวจสอบสาร Marker ให้แก่หน่วยปราบปรามอย่างเพียงพอ

(2) มอบหมายให้กรมสรรพสามิตเป็นศูนย์รวมการเติมสาร Marker เพื่อให้สามารถควบคุมการเก็บรักษาและการเติมสาร Marker ได้อย่างรัดกุม

(3) ให้กรมสรรพสามิตจัดอบรมให้คำแนะนำวิธีการตรวจสอบแก่หน่วยงานปราบปราม เช่น กรมตำรวจ กรมศุลกากร และกองทัพเรือ

3.6 <u>การปรับปรุงใบกำกับการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง</u> การดำเนินการตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2538 ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจสอบรถบรรทุกน้ำมันว่ามีเอกสารใบกำกับการขนส่งของกรมทะเบียนการค้าหรือไม่นั้น ปรากฏว่าประสบปัญหาในการ ตรวจสอบ เนื่องจากรูปแบบใบกำกับการขนส่งแตกต่างกัน และไม่มีการจัดทำสำเนาเอกสารไว้ให้ชัดเจน ทำให้รถบรรทุกบางคันใช้ภาพถ่ายสำเนาใบกำกับการขนส่งมาแสดงแก่เจ้าหน้าที่ ดังนั้น จึงได้มีการกำหนดแนวทางแก้ไข ดังนี้

(1) ควรมอบหมายให้กรมทะเบียนการค้าและ สพช. รับไปพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535) เรื่อง กำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง โดยกำหนดแบบใบกำกับการขนส่งเพิ่มเติมขึ้นอีกฉบับหนึ่งเพื่อใช้สำหรับการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งต้องมีลักษณะเข้าใจได้ง่ายและเป็นรูปแบบเดียวกัน เพื่อไม่ให้กระทบต่อใบกำกับการขนส่งเดิมที่ผู้ค้าใช้อยู่ในปัจจุบัน

(2) เมื่อได้ปรับปรุงแก้ไขประกาศกระทรวงพาณิชย์แล้ว มอบหมายให้กรมทะเบียนการค้าและ สพช. รับไปชี้แจงทำความเข้าใจการตรวจสอบแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย

3.7 <u>การเพิ่มอำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจ</u> ให้กระทรวงพาณิชย์ (กรมทะเบียนการค้า) แก้ไข กฎกระทรวงพาณิชย์ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2526) และให้กระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการ) แก้ไขกฎกระทรวงฉบับที่ 6 แต่งตั้งให้นายตำรวจ ซึ่งได้รับมอบหมายให้

ปฏิบัติงานเป็นหัวหน้าชุดศูนย์ป้องกันและปราบปรามการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (ศปนม.) กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กรมตำรวจ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2521 และตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2474

3.8 <u>มาตรการส่งเสริมการปราบปรามและจัดเก็บภาษี</u> เนื่องจากกรมสรรพากรขาดรายละเอียดที่ จำเป็น เพื่อใช้เป็นฐานในการประเมินภาษีเงินได้ของเจ้าของเรือประมงดัดแปลงที่ลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงและผู้เช่าเรือดังกล่าวที่ถูกจับกุมได้ ซึ่งเป็นมาตรการเสริมในการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนั้น จึงมีข้อเสนอเพิ่มเติม ดังนี้

(1) มอบหมายให้หน่วยงานปราบปรามทุกหน่วยส่งบันทึกการจับกุมเรือหรือรายงานการจับกุมเรือให้แก่กรมสรรพากรทุกครั้งและทันทีที่จับกุมเรือได้ เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบประเมินภาษีต่อไป

(2) มอบหมายให้หน่วยงานปราบปรามทุกหน่วยส่งบันทึกการจับกุมหรือรายงาน การจับกุมให้แก่กรมเจ้าท่าทุกครั้งและทันทีที่จับกุมเรือลักลอบนำเข้าสัญชาติไทยได้ และให้กรม เจ้าท่าพิจารณาว่าเรือดังกล่าวได้ดัดแปลงเรือในลักษณะที่ผิดกฎหมายหรือไม่และการดัดแปลงนั้นเกิดขึ้นเมื่อใด ก่อนหรือหลังการให้เช่า และแจ้งผลการตรวจสอบให้หน่วยปราบปรามที่จับกุมได้ทราบ รวมทั้งกรมสรรพากรด้วย

3.9 <u>การเพิ่มอำนาจเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่อง</u> พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มี พระบรมราชานุญาตประกาศเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2538 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. .... เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว เพื่อพิจารณาเพิ่มอำนาจเจ้าหน้าที่ศุลกากรให้สามารถปฏิบัติงานในเขต "ต่อเนื่อง" ระหว่าง 12-24 ไมล์ทะเลได้ สพช. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าถึงแม้ประเทศไทยจะได้ประกาศเขตต่อเนื่อง ในช่วง 12-24 ไมล์ทะเลแล้ว แต่หากร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับ ยังไม่ผ่านการพิจารณาของสภา จะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มีอำนาจกระทำการในเขตต่อเนื่องได้ และความมุ่งหมายในการขยายพื้นที่การปราบปรามในทะเลจะไม่บรรลุผล จึงเห็นควรเสนอให้กระทรวงการคลังและกระทรวงคมนาคมเร่งรัดให้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับ ดังกล่าว เพื่อให้ประกาศใช้ได้โดยเร็ว

3.10 <u>แนวทางการเก็บภาษี ณ จุดปลายทางหรือลดภาษี</u> คณะกรรมการนโยบายพลังงาน แห่งชาติ ได้มีมติเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2539 มอบหมายให้ สพช. รับไปดำเนินการศึกษาและพิจารณา แนวทางร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บภาษี ณ จุดปลายทาง หรือลดภาษีเพื่อลดแรงจูงใจในการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งจากผลการศึกษาได้ข้อสรุป ดังนี้

(1) ยังไม่ควรเปลี่ยนไปจัดเก็บภาษี ณ จุดปลายทางโดยใช้วิธีเก็บจากภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ สถานีบริการแทน จนกว่ากรมสรรพากรจะสามารถดำเนินการให้สถานีบริการทุก

แห่งภายในประเทศเข้า สู่ระบบเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม เพื่อใช้เป็นฐานในการจัดเก็บภาษีในระดับค้าปลีกทั้งหมดต่อไป

(2) ไม่ควรจัดเก็บภาษีจากปลายท่อหรือคลังน้ำมัน เนื่องจากยังมีการขายน้ำมันบางส่วน โดยไม่ผ่านท่อขนส่งหรือคลังน้ำมัน จึงช่วยลดแรงจูงใจได้ไม่มาก

(3) มอบหมายให้ สพช. รับไปศึกษาแนวทางการจัดเก็บภาษีจากป้ายวงกลมรถยนต์ดีเซลแทนและให้เสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติพิจารณา

3.11 <u>การควบคุมน้ำมันที่ส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว)</u> ให้กรมตำรวจและกรมศุลกากรร่วมกันควบคุมและตรวจสอบการขนส่งน้ำมันไปยัง สปป.ลาว อย่างเข้มงวด เนื่องจากพบว่า ได้มีการนำน้ำมันที่ส่งออกไปยัง สปป. ลาว กลับมาใช้ในประเทศไทย และใช้หลักฐาน การส่งออกนั้นมาขอคืนภาษีจากรัฐบาลในภายหลัง

3.12 <u>การนำเรือน้ำมันออกไปลอยลำจำหน่ายกลางทะเล</u> คณะกรรมการนโยบายพลังงาน แห่งชาติได้มีมติเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2539 มอบหมายให้ สพช. รับไปศึกษาและพิจารณาแนวทางในการนำเรือน้ำมันออกไปลอยลำจำหน่ายให้แก่เรือประมงกลางทะเล โดยให้หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งจากผลการศึกษาได้ข้อสรุปว่า มาตรการนำเรือน้ำมันออกไปลอยลำจำหน่ายกลางทะเลยังไม่ควรดำเนินการ ในชั้นนี้ เนื่องจากการซื้อขายมีลักษณะที่ไม่มีการทำสัญญาระหว่างกัน จึงอาจเป็นปัญหาต่อ ปตท. ในการเสี่ยงต่อภาวะหนี้สูญ และสมาคมประมงยังไม่อยู่ในฐานะที่จะให้ความช่วยเหลือในเรื่องนี้ได้

3.13 <u>กองทัพเรือขอรับการสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์</u> ด้วย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้เดินทางไปตรวจเยี่ยมการปฏิบัติงานของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจปราบปรามทางทะเล (ศอปล.) เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2539 และสั่งการให้จัดหาระบบตรวจการณ์กลางคืนติดตั้งกับเรือและอากาศยาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงในเวลากลางคืน กองทัพเรือจึงได้เสนอแผนการจัดซื้อและขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดหาอุปกรณ์ตรวจการณ์กลางคืน เพื่อติดตั้งกับเครื่องบินของกองทัพเรือ จำนวน 6 เครื่อง และกล้องตรวจการณ์กลางคืนในเรือ จำนวน 20 กล้อง เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 240 ล้านบาท

3.14 <u>กรมเจ้าท่าขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่าย</u> กรมเจ้าท่า ได้ขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในปีงบประมาณ 2540 ในโครงการจัดหาเรือตรวจการณ์ทางทะเลขนาด 130 ฟุต จำนวน 3 ลำ ในวงเงิน 450 ล้านบาท เนื่องจากกรมเจ้าท่ามีพื้นที่ในความรับผิดชอบกว้างขวางมาก แต่มีเรือตรวจการณ์ทางทะเลเป็นเรือขนาดเล็กเพียง 4 ลำ จึงทำให้การตรวจการณ์ทางทะเลไม่สามารถตรวจตราได้ครอบคลุมพื้นที่รับผิดชอบทั้งในเขตทะเลอาณาเขตและทะเลต่อเนื่องได้ ซึ่งโครงการจัดซื้อเรือตรวจการณ์ขนาดใหญ่นี้กรมเจ้าท่าได้ขอแปรญัตติเพื่อจัดหาแล้วและกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณา และหากกรมเจ้าท่าไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณตามที่ได้ขอแปรญัตติไปแล้ว กรมเจ้าท่าจึงขอเสนอให้ช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่ายจำนวน 450 ล้านบาท ในปี 2541 ด้วย

<u>มติของที่ประชุม</u>

1. รับทราบรายงานผลความคืบหน้าในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงของหน่วยงานต่างๆ
2. ให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2535 ซึ่งอนุมัติให้จัดตั้งคณะทำงานโดยมี กรมศุลกากรเป็นเจ้าของเรื่อง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง เนื่องจาก เป็นมาตรการที่ซ้ำซ้อนกัน
3. เห็นชอบกับมาตรการเพิ่มเติมในการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนี้
    - **3.1 มาตรการเร่งรัดให้ติดตั้งมิเตอร์ในคลังเพิ่มเติม**
        - ให้กรมสรรพสามิตเร่งดำเนินการติดตั้งมาตรวัดน้ำมันเชื้อเพลิงเข้า-ออกจากคลังและมาตรวัดน้ำมันคงเหลือแบบ Automatic Leveling Gauge ในคลังทั้ง 4 แห่ง ที่กรมสรรพากรจูงใจให้ยินยอมติดตั้งมิเตอร์แล้วโดยเร็ว โดยให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ รับไปพิจารณาดูแลเรื่องค่าใช้จ่ายในการติดตั้งมิเตอร์ดังกล่าวด้วย
    - **3.2 มาตรการติดตั้งมิเตอร์ในคลังน้ำมันเบนซิน**
        - (1) ให้กรมสรรพสามิตรับไปดำเนินการพิจารณาติดตั้งมาตรวัดปริมาณน้ำมัน เชื้อเพลิงเข้า-ออกจากคลัง และมาตรวัดน้ำมันคงเหลือแบบ Automatic Leveling Gauge ในคลังน้ำมันเบนซินชายฝั่งทุกแห่ง และนำผลการพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติในการประชุมคราวต่อไป
        - (2) ให้กรมโยธาธิการดำเนินการตรวจคลังน้ำมันชายฝั่งทุกแห่งว่ามีการเก็บ น้ำมันเชื้อเพลิงไว้ถูกต้องตามชนิดที่แจ้งไว้แก่กรมโยธาธิการหรือไม่ และให้รายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติทราบในการประชุมคราวต่อไป
    - **3.3 มาตรการติดตั้งมิเตอร์ในคลังสินค้าทัณฑ์บน**
        - (1) ให้กรมศุลกากรประสานงานกับกรมสรรพสามิตพิจารณาติดตั้งมิเตอร์ทั้งขาเข้า และออกจากคลัง รวมทั้งอุปกรณ์วัดน้ำมันคงเหลือแบบ Automatic Leveling Gauge และนำผลการรายงานปริมาณน้ำมันเข้า-ออกจากคลัง และปริมาณคงเหลือในถังตรวจเช็คกับใบขนสินค้าทุกครั้ง
        - (2) ให้กรมศุลกากรระงับการอนุญาตให้จัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไปสำหรับ เก็บน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ก่อน จนกว่าปัญหาความเสี่ยงภัยในการเกิดการลักลอบจะได้รับการแก้ไขเสร็จเรียบร้อยแล้ว
        - (3) ให้หน่วยงานปราบปรามทุกหน่วยเฝ้าระวังการขนส่งน้ำมันเข้า-ออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไปเป็นพิเศษ
    - **3.4 การควบคุมผลิตภัณฑ์เคมีปิโตรเลียมและสารละลาย**
        - (1) ให้กรมสรรพสามิตพิจารณากำหนดให้ผลิตภัณฑ์เคมีปิโตรเลียมและสารละลายที่ใช้เป็นวัตถุดิบในโรงอุตสาหกรรม

เป็นผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในพิกัดของภาษีสรรพสามิต และให้มีการชำระภาษีเมื่อออกจากโรงอุตสาหกรรมก่อนและขอคืนภาษีได้ในภายหลัง หากนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้า

- (2) ให้กรมตำรวจและกรมทะเบียนการค้าร่วมกันตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง โดยจัด รถตรวจสอบคุณภาพน้ำมันเคลื่อนที่ออกตรวจคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่สถานีบริการทั่วราชอาณาจักร หากพบการกระทำผิดให้ดำเนินคดีทุกราย

- **3.5 การเติมสาร Marker ในน้ำมันที่เสียภาษีแล้ว**
  - (1) ให้กรมสรรพสามิตเร่งพิจารณาเติมสาร Marker ในน้ำมันดีเซลหมุนเร็วที่ชำระภาษีสรรพสามิตแล้ว ทั้งน้ำมันที่ผลิตในประเทศและนำเข้าจากต่างประเทศ พร้อมทั้งพิจารณาจัดหาอุปกรณ์ การตรวจสอบสาร Marker ให้แก่หน่วยปราบปรามอย่างเพียงพอ
  - (2) ให้กรมสรรพสามิตเป็นศูนย์รวมการเติมสาร Marker เพื่อให้สามารถควบคุม การเก็บรักษาและเติมสาร Marker ได้อย่างรัดกุม
  - (3) ให้กรมสรรพสามิตจัดอบรมให้คำแนะนำวิธีการตรวจสอบแก่หน่วยปราบปราม เช่น กรมตำรวจ กรมศุลกากร และกองทัพเรือ
- **3.6 การปรับปรุงใบกำกับการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง**
  - (1) ให้กรมทะเบียนการค้าและ สพช. รับไปพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมประกาศ กระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535) เรื่อง กำหนดวิธีการและเงื่อนไขในการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง โดยกำหนดแบบใบกำกับการขนส่งเพิ่มเติมขึ้นอีกฉบับหนึ่งเพื่อใช้สำหรับการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งต้องมีลักษณะเข้าใจได้ง่ายและเป็นรูปแบบเดียวกัน เพื่อไม่ให้กระทบต่อใบกำกับการขนส่งเดิมที่ผู้ค้าใช้อยู่ในปัจจุบัน
  - (2) เมื่อได้ปรับปรุงแก้ไขประกาศกระทรวงพาณิชย์แล้ว ให้กรมทะเบียนการค้าและ สพช. รับไปชี้แจงทำความเข้าใจการตรวจสอบแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย
- **3.7 การเพิ่มอำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจ**
  - (1) ให้กระทรวงพาณิชย์ (กรมทะเบียนการค้า) แก้ไขกฎกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2526) แต่งตั้งให้นายตำรวจซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานเป็นหัวหน้าชุดในศูนย์ป้องกันและปราบปรามการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (ศปนม.) กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กรมตำรวจ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2521
  - (2) ให้อธิบดีกรมโยธาธิการและผู้ว่าราชการจังหวัดที่เกี่ยวข้องมอบอำนาจให้นายตำรวจ ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการเป็นหัวหน้าชุดในศูนย์ดังกล่าว มีอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2474
- **3.8 มาตรการส่งเสริมการปราบปรามและจัดเก็บภาษี**

- (1) ให้หน่วยงานปราบปรามทุกหน่วยส่งบันทึกการจับกุมเรือหรือรายงานการจับกุมเรือให้แก่กรมสรรพากรทุกครั้งและทันทีที่จับกุมเรือได้
- (2) ให้หน่วยงานปราบปรามทุกหน่วยส่งบันทึกการจับกุมหรือรายงานการจับกุมให้แก่กรมเจ้าท่าทุกครั้ง และทันทีที่จับกุมเรือลักลอบนำเข้าสัญชาติไทยได้ และให้กรมเจ้าท่าพิจารณาว่าเรือดังกล่าวได้ดัดแปลงเรือในลักษณะที่ผิดกฎหมายหรือไม่ และการดัดแปลงนั้นเกิดขึ้นเมื่อใดก่อนหรือหลังการให้เช่า และแจ้งผลการตรวจสอบให้หน่วยปราบปรามที่จับกุมได้ทราบ รวมทั้งกรมสรรพากรด้วย

- **3.9 การเพิ่มอำนาจเจ้าหน้าที่ในเขตต่อเนื่อง**
  - ให้กระทรวงการคลังและกระทรวงคมนาคมเร่งรัดให้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. .... เพื่อให้ประกาศใช้ได้โดยเร็ว
- **3.10 แนวทางการเก็บภาษี ณ จุดปลายทางหรือลดภาษี**
  - (1) ให้ชะลอการจัดเก็บภาษี ณ จุดปลายทางโดยใช้วิธีเก็บจากภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ สถานีบริการ จนกว่ากรมสรรพากรจะสามารถดำเนินการให้สถานีบริการทุกแห่งภายในประเทศเข้าสู่ระบบเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้ทั้งหมด และให้ชะลอการจัดเก็บภาษีจากปลายท่อหรือคลังน้ำมันไว้ด้วย
  - (2) ให้สพช. รับไปศึกษาแนวทางการจัดเก็บภาษีจากป้ายวงกลมรถยนต์ดีเซลแทน และนำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติพิจารณาต่อไป
- **3.11 การควบคุมน้ำมันที่ส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว**
  - ให้กรมตำรวจและกรมศุลกากรร่วมกันควบคุมและตรวจสอบการขนส่งน้ำมันไปยังประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อไม่ให้มีการแจ้งส่งออกแต่ไม่ส่งไปจริง
- **3.12 การนำเรือน้ำมันออกไปลอยลำจำหน่ายกลางทะเล**
  - ให้ระงับมาตรการนำเรือน้ำมันออกไปลอยลำจำหน่ายกลางทะเลไว้ก่อนในชั้นนี้
- **3.13 การสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์และค่าใช้จ่าย**
  - (1) ให้สำนักงบประมาณพิจารณาดำเนินการให้กองทัพเรือได้รับเงิน งบประมาณ จำนวน 240 ล้านบาท เพื่อจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการตรวจการณ์ในเวลากลางคืน
  - (2) ให้สำนักงบประมาณพิจารณาดำเนินการให้กรมเจ้าท่าได้รับเงินงบประมาณ จำนวน 450 ล้านบาท เพื่อจัดซื้อเรือตรวจการณ์ขนาด 130 ฟุต จำนวน 3 ลำ

4. ให้ สพช. ติดตามการดำเนินการตามมาตรการในข้อ 3 และรายงานผลให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติทราบในครั้งต่อไป

เรื่องที่ 4 <u>การเพิ่มปริมาณรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน (IPP)</u>

<u>สรุปสาระสำคัญ</u>

1. การพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าชุดเดือนเมษายน 2539 ซึ่งเป็นชุดล่าสุด คาดว่าความต้องการไฟฟ้าจะสูงขึ้นมากกว่าการพยากรณ์ชุดเดือนมิถุนายน 2537 ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ใช้เป็นฐานในการจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า (พ.ศ. 2538-2554) หรือ PDP 95-01 กล่าวคือ คาดการณ์ว่าความต้องการพลังไฟฟ้าจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 1,640 เมกะวัตต์ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (ปี 2540-2544) และจะเพิ่มสูงขึ้นเป็นเฉลี่ยปีละ 1,847 เมกะวัตต์ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (ปี 2545-2549) ดังนั้น คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ จึงได้มีมติเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2539 มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) และการไฟฟ้าฝ่ายผลิต แห่งประเทศไทย (กฟผ.) ร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางการขยายปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน (IPP) เพื่อสนองความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น

2. การดำเนินการในการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน IPP สรุปได้ดังนี้

2.1 กฟผ. ได้ออกประกาศรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน (รอบแรก) จำนวน 3,800 เมกะวัตต์ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2537 และกำหนดยื่นข้อเสนอในวันที่ 30 มิถุนายน 2538 แยกเป็น

- ระยะที่ 1 จำนวน 1,000 เมกะวัตต์ กำหนดแล้วเสร็จปี 2539-2543
- ระยะที่ 2 จำนวน 2,800 เมกะวัตต์ กำหนดแล้วเสร็จปี 2544 และ 2545

ต่อมาเมื่อเดือนเมษายน 2538 กฟผ. ได้ประกาศรับซื้อเพิ่มอีกประมาณ 10% รวมกำลังผลิตที่ต้องการซื้อทั้งสิ้นประมาณ 4,200 เมกะวัตต์

2.2 เมื่อถึงวันกำหนดยื่นข้อเสนอในวันที่ 30 มิถุนายน 2538 มีผู้ยื่นข้อเสนอ 32 ราย รวม 50 โครงการ ซึ่งประกอบด้วยข้อเสนอทั้งสิ้น 88 ทางเลือก รวมกำลังผลิตทั้งสิ้น 37,500 เมกะวัตต์ หรือประมาณ 9 เท่าของกำลังผลิตที่ต้องการ โดยใช้เชื้อเพลิงจากก๊าซธรรมชาติ 37 ราย ถ่านหิน 12 ราย และออริมัลชั่น 1 ราย

2.3 การประเมินและคัดเลือกข้อเสนอจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน ได้ดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของคณะอนุกรรมการประเมินและคัดเลือกข้อเสนอจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน โดยพิจารณาจากปัจจัย ด้านราคา (Price Factor) 60% ปัจจัยด้านอื่นๆ นอกเหนือจากราคา (Non-Price Factors) 40% ซึ่งพิจารณาแต่ละโครงการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน

2.4 โครงการที่ผ่านการคัดเลือกรอบแรก รวมทั้งสิ้น 21 โครงการ แยกเป็นระยะที่ 1 จำนวน 13 โครงการ กำลังการผลิตรวม 6,184 เมกะวัตต์ ระยะที่ 2 จำนวน 8 โครงการ กำลังการผลิตรวม 8,250 เมกะวัตต์ ประกอบด้วย โครงการที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง 16 โครงการ ใช้ถ่านหิน 4 โครงการ และใช้ออริมัลชั่น 1 โครงการ

2.5 ขณะนี้ กฟผ. อยู่ระหว่างการเจรจาในรายละเอียดเพื่อคัดเลือกโครงการที่เหมาะสมให้ได้ตามปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการ IPP จำนวน 4,200 เมกะวัตต์

3. สพช. และ กฟผ. ได้พิจารณาทางเลือกในการจัดหาไฟฟ้าเพื่อสนองความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นตามผลการพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าชุดเดือนเมษายน 2539 โดยพิจารณาความเป็นไปได้ของทางเลือกต่างๆ และได้นำเสนอขออนุมัติจากคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2539 เพื่อให้ความเห็นชอบ 2 ทางเลือก คือ

3.1 เห็นชอบให้มีการพิจารณาขยายปริมาณรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก (SPP) ในช่วงปี 2539-2543 จาก 1,444 เมกะวัตต์ เพิ่มเป็น 3,200 เมกะวัตต์ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการรับซื้อไฟฟ้า

3.2 เห็นชอบให้มีการพิจารณาเพิ่มปริมาณรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป. ลาว จาก 1,500 เมกะวัตต์ ภายในปี 2543 เป็น 3,000 เมกะวัตต์ ภายในปี 2549 ซึ่งได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจเรื่อง ความร่วมมือในการพัฒนาไฟฟ้าใน สปป. ลาว เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2539 ณ นครเวียงจันทน์ ในคราวที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เดินทางไปเยือน สปป. ลาว

4. สพช. และ กฟผ. ได้พิจารณาเพิ่มปริมาณรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน IPP เพื่อสนองความต้องการไฟฟ้าชุดเดือนเมษายน 2539 โดยคำนึงถึงการขยายปริมาณรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก และการเพิ่มปริมาณรับซื้อไฟฟ้าจาก สปป. ลาว รวมทั้งความคืบหน้าของโครงการที่ กฟผ. ดำเนินการเองตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของ กฟผ. (พ.ศ. 2539-2554) หรือ PDP 95-01 สรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

4.1 การขยายปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าจาก IPP สำหรับในช่วงเวลาปัจจุบันถึงปี 2546 ให้ดำเนินการคัดเลือกจากข้อเสนอที่ได้ยื่นต่อ กฟผ. ไปแล้วตามประกาศการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน ในรอบแรก ทั้งนี้เพราะ ระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างสั้น หากจะออกประกาศการรับซื้อไฟฟ้า รอบใหม่จะไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามกำหนดเวลา โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการประเมินและ คัดเลือกข้อเสนอจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรับไปดำเนินการ ดังนี้

- **ปี 2543 :** ให้เพิ่มการรับซื้อไฟฟ้าจาก IPP อีก 300 เมกะวัตต์ จากโครงการที่ยื่น ข้อเสนอมาในระยะที่ 1 ที่มีความสอดคล้องกับความสามารถของระบบสายส่งในช่วงเวลาดังกล่าว
- **ปี 2545 :** ให้เพิ่มการรับซื้อไฟฟ้าจาก IPP อีก 700 เมกะวัตต์ จากโครงการที่ได้ยื่น ข้อเสนอมาในระยะที่ 2 (ปี 2544-2545) เนื่องจากคาดว่า โครงการ IPP ในระยะที่ 2 ขนาด 2,800 เมกะวัตต์ จะรับซื้อได้ในปี 2544 ทั้งหมด
- **ปี 2546 :** ให้เพิ่มการรับซื้อไฟฟ้าจาก IPP อีก 600 เมกะวัตต์ ในปี 2546 จากโครงการที่ได้ยื่นข้อเสนอมาในระยะที่ 2 เพื่อสนองความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น

สรุปปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าจาก IPP
หน่วย: เมกะวัตต์

	เดิม	เพิ่ม	รวม
ปี 2542-2543 (ค.ศ. 1999-2000)	1,400	300	1,700
ปี 2544 (ค.ศ. 2001)	2,800	0	2,800
ปี 2545 (ค.ศ. 2002)	0	700	700
ปี 2546 (ค.ศ. 2003)	0	600	600
รวม	**4,200**	**1,600**	**5,800**

4.2 สำหรับการรับซื้อไฟฟ้าจาก IPP ตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นไป ในขณะนี้ยังมีเวลาเพียงพอ ในการออกประกาศการรับซื้อไฟฟ้าจาก IPP รอบใหม่ จึงสมควรมอบหมายให้ กฟผ. และ สพช. ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมของปริมาณรับซื้อไฟฟ้าและแนวทางการรับซื้อไฟฟ้า รวมทั้งจัดทำประกาศการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนในรูปของ IPP ในรอบที่ 2 สำหรับการรับซื้อไฟฟ้าตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นไป แล้วนำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติให้ความเห็นชอบ เพื่อให้สามารถดำเนินการออกประกาศรับซื้อไฟฟ้ารอบใหม่ได้ในกลางปี 2540

5. การรับซื้อไฟฟ้าเพิ่มจาก IPP อีก 1,600 เมกะวัตต์ จะทำให้ประเทศไทยมีกำลังการผลิตไฟฟ้าเพียงพอต่อการตอบสนองความต้องการโดยมีปริมาณสำรองในระดับที่เหมาะสม กล่าวคือ กำลังผลิต ติดตั้งของระบบไฟฟ้าจะเพิ่มขึ้นเป็น 34,109 เมกะวัตต์ ในเดือนกันยายน 2546 เพียงพอกับความต้องการพลังไฟฟ้าสูงสุด 25,506 เมกะวัตต์ ในช่วงเวลาเดียวกัน โดยมีกำลังผลิตสำรองประมาณร้อยละ 27

<u>มติของที่ประชุม</u>

1. เห็นชอบในหลักการให้มีการเพิ่มการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน (IPP) ในช่วงปี 2543 ถึงปี 2546 จำนวน 1,600 เมกะวัตต์ โดยคัดเลือกจากโครงการที่ได้ยื่นข้อเสนอต่อ กฟผ. แล้ว ตามประกาศการรับซื้อไฟฟ้าจาก IPP ในรอบแรก โดยมอบหมายให้คณะอนุกรรมการประเมินและคัดเลือกข้อเสนอการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรับไปดำเนินการต่อไป
2. ให้ กฟผ. และ สพช. ร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมของปริมาณรับซื้อไฟฟ้าและแนวทางการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน (IPP) รวมทั้งจัดทำประกาศการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนในรูปของ IPP ในรอบที่ 2 สำหรับการรับซื้อตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นไป แล้วนำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติให้ความเห็นชอบเพื่อให้สามารถดำเนินการออกประกาศการรับซื้อไฟฟ้ารอบใหม่ได้ ในกลางปี 2540
3. ให้ สพช. และกระทรวงการคลังรับไปพิจารณาถึงความเหมาะสมในการลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันเตาและน้ำมันดีเซลที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้า โดยให้คำนึงถึงผลกระทบที่จะมีต่อเศรษฐกิจโดยส่วนรวมด้วยและให้รายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

เรื่องที่ 5 <u>ขออนุมัติให้การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ลงนามใน Heads of Agreement กับ บริษัท Oman LNG L.L.C. เพื่อนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลวในปี 2546</u>

<u>สรุปสาระสำคัญ</u>

1. กระทรวงอุตสาหกรรมได้มีหนังสือขออนุมัติให้ ปตท. ลงนามใน Heads of Agreement กับบริษัท Oman LNG L.L.C. (OLNG) เพื่อนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลวในปี 2546 ถึงสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) เพื่อพิจารณานำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พิจารณาอนุมัติในหลักการการจัดหาก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas : LNG) จากบริษัท OLNG และอนุมัติให้ ปตท. ลงนามใน Heads of Agreement กับบริษัท OLNG เพื่อนำเข้า LNG ในปริมาณ 1.7 ถึง 2.2 ล้านตันต่อปี เป็นเวลา 25 ปี โดยเริ่มตั้งแต่ปี 2546 รวมทั้งขอให้กำหนด แนวนโยบายสนับสนุนโครงการดังกล่าว

2. ปตท. ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี โดยศึกษาการนำเข้า LNG มาใช้ในการผลิตไฟฟ้า ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบผลการศึกษาเบื้องต้นดังกล่าวแล้ว จากนั้น ปตท. ได้ศึกษาโครงการการนำเข้า LNG ในรายละเอียด พร้อมทั้งดำเนินการเจรจากับผู้ผลิต ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2538 เห็นชอบให้ ปตท. เข้าร่วมทุนเพื่อจัดตั้งบริษัทก๊าซธรรมชาติเหลว โดย ปตท. ได้ดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ไทยแอลเอ็นจีพาวเวอร์ จำกัด ขึ้น พร้อมทั้งได้ดำเนินการเจรจากับผู้ผลิต 3 ราย คือ บริษัท Oman LNG L.L.C. (OLNG) ประเทศโอมาน บริษัท Ras Laffan Liquefied Natural Gas CO. Ltd. (RLLNG) ประเทศกาตาร์ และบริษัท Malaysia LNG Tiga SDN. BHD (MLNG Tiga) ประเทศมาเลเซีย

3. จากการเปรียบเทียบข้อตกลงเบื้องต้นทั้งในด้านเงื่อนไขและราคาของผู้ผลิตทั้ง 3 รายจะเห็นได้ว่าข้อเสนอของ OLNG มีความได้เปรียบกว่าข้อเสนอของ RLLNG และ MLNG Tiga ดังนี้

เงื่อนไข	**OLNG**	**RLLNG**	**MLNG Tiga**
· ปริมาณ (ล้านตัน/ปี)	1.7-2.2	2.0-2.5	ประมาณ 1
· ปีที่เริ่มซื้อขาย	2546	2546-48	MLNG ต้องการ 2544
· อายุสัญญา (ปี)	25	25	20
· ราคา (TOP)	• ราคาผูกกับน้ำมันดิบ ถ่านหิน และ USCPI • ราคาเริ่มต้นปี 2538 = 3.10 $US/MMBTU	• ราคาผูกกับน้ำมันดิบ และ USCPI • ราคาเริ่มต้นปี 2538 = 3.56 $US/MMBTU	• ราคาผูกกับน้ำมันดิบ และ USCPI • ราคาเริ่มต้นปี 2538 = 3.87$US/MMBTU

4. ในการประเมินความต้องการใช้ก๊าซฯ และการจัดหาก๊าซฯ พบว่าตั้งแต่ปลายปี 2546 เป็นต้นไปการจัดหาจะไม่เพียงพอกับความต้องการ อย่างไรก็ตามหากมีการ

นำเข้า LNG ตามผลการเจรจาระหว่าง ปตท. กับบริษัท OLNG ในปี 2546 ก็จะทำให้การจัดหาก๊าซฯ สามารถรองรับกับความต้องการได้ อย่างเพียงพอ

5. สาระสำคัญของข้อตกลงเบื้องต้น (Heads of Agreement : HOA) ระหว่าง ปตท. และ บริษัท OLNG มีดังนี้คือ

5.1 ปตท. และ OLNG ตกลงที่จะเจรจาเพื่อจัดทำสัญญาซื้อขาย (Sale and Purchase Agreement : SPA) ตามแนวทางที่กำหนดไว้ใน HOA โดย SPA จะต้องได้รับการอนุมัติจากรัฐบาลก่อน การลงนาม และมีกำหนดส่งมอบ LNG ตั้งแต่ปี 2546 โดยมีระยะเวลาสัญญา 25 ปี

5.2 ปริมาณ LNG ตามสัญญาซื้อขายในแต่ละปี มีดังนี้ คือ

- ปี 2546 1.0 ล้านตัน (ประมาณ 140 ล้าน ลบ.ฟ./วัน)
- ปี 2547 1.5-2.0 ล้านตัน (ประมาณ 210-280 ล้าน ลบ.ฟ./วัน)
- ปี 2548 เป็นต้นไป 1.7-2.2 ล้านตัน (ประมาณ 238-308 ล้าน ลบ.ฟ./วัน)

5.3 ราคา LNG ตั้งต้นในปี 2538 เท่ากับ 3.10 เหรียญสหรัฐฯต่อล้านบีทียู โดยราคาจะ อิงกับดัชนีผู้บริโภคสหรัฐอเมริกา ราคาน้ำมันดิบและราคาถ่านหิน

6. กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินโครงการ LNG จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศในระยะยาวและควรจะได้รับการพิจารณาเป็นโครงการยุทธศาสตร์ เพื่อความมั่นคงทางด้านพลังงาน โดย สพช. พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับข้อเสนอและความเห็นของกระทรวงอุตสาหกรรมดังกล่าว

<u>มติของที่ประชุม</u>

อนุมัติในหลักการการจัดหาก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas : LNG) จากบริษัท OLNG และอนุมัติให้ ปตท. ลงนามใน Heads of Agreement กับบริษัท OLNG เพื่อนำเข้า LNG ในปริมาณ 1.7 ถึง 2.2 ล้านตันต่อปี เป็นเวลา 25 ปี โดยเริ่มตั้งแต่ปี 2546

เรื่องที่ 6 <u>นโยบายราคาก๊าซธรรมชาติและการกำกับดูแล</u>

<u>สรุปสาระสำคัญ</u>

1. ปัจจุบันการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) เป็นผู้จัดซื้อ ผู้ขายและผู้ขนส่งก๊าซธรรมชาติ รวมทั้ง เป็นผู้กำหนดราคาก๊าซธรรมชาติและอัตราค่าผ่านท่อแต่ผู้เดียว โดยที่คณะกรรมการนโยบายพลังงาน แห่งชาติ ยังไม่เคยเข้าไปกำกับดูแลการดำเนินการดังกล่าว ดังนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องมีการพิจารณากำหนดนโยบายราคาก๊าซธรรมชาติให้ชัดเจน ทั้งโครงสร้างราคา เงื่อนไขการจำหน่ายก๊าซฯ อัตราค่าผ่านท่อ วิธีการและกลไกในการกำกับดูแล รวมทั้งแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างของ

ปตท. โดยกำหนดรูปแบบกิจการขนส่งก๊าซฯ ทางท่อของ ปตท. ให้เป็นระบบที่สามารถให้บริการสำหรับผู้ซื้อขายก๊าซฯ รายอื่นได้ อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว

2. หลักการของการกำหนดนโยบายราคาก๊าซธรรมชาติ สรุปได้ดังนี้คือ

2.1 ให้มีการแยกบทบาทของ ปตท. ให้ชัดเจนเป็น 2 ส่วน คือ บทบาทในฐานะของผู้ดำเนินกิจการขนส่งก๊าซฯ และบทบาทในฐานะของผู้ดำเนินกิจการจัดหาและจำหน่ายก๊าซฯ ซึ่งจะทำให้โครงสร้างราคาก๊าซฯ เป็นดังนี้ คือ

ราคาก๊าซฯ = ราคารับซื้อก๊าซฯ เฉลี่ยจากผู้รับสัมปทาน/นำเข้า + ค่าจัดหาและจำหน่าย + ค่าผ่านท่อ

2.2 ราคาเฉลี่ยของเนื้อก๊าซฯ แยกออกเป็น 4 กลุ่ม (POOL)

- POOL 1 : เป็นก๊าซธรรมชาติสำหรับโรงแยกก๊าซ
- POOL 2 : เป็นก๊าซธรรมชาติสำหรับโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมในปัจจุบัน (จนถึงโรงไฟฟ้าวังน้อย) ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)
- POOL 3 : เป็นก๊าซธรรมชาติ สำหรับผู้ใช้ก๊าซฯ รายอื่นๆ (อุตสาหกรรม SPP รวมทั้ง IPP ในปัจจุบันและอนาคต)
- POOL 4 : ก๊าซธรรมชาติสำหรับโรงไฟฟ้าของ กฟผ. ที่จังหวัดราชบุรี

2.3 ค่าผ่านท่อแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ Demand Charge (ค่าใช้จ่ายคงที่ตามปริมาณที่ตกลงกันไว้) และ Commodity Charge (ค่าใช้จ่ายผันแปรตามปริมาณก๊าซที่มีการรับส่งจริง)

3. ผลการดำเนินการตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานพลังงานแห่งชาติ (กพช.) และมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งความเห็นของ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) มีดังนี้

3.1 การซื้อขายก๊าซธรรมชาติระหว่าง ปตท. กับ กฟผ. : คณะอนุกรรมการพิจารณาราคาก๊าซธรรมชาติได้ดำเนินการจัดทำสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติระหว่าง ปตท. กับ กฟผ. แล้ว ทั้งนี้ราคาก๊าซฯ จะประกอบด้วย ราคาเนื้อก๊าซฯ เฉลี่ยจาก POOL 2 (ไม่รวม LNG) ค่าจัดหาและจำหน่าย (1.75%) และ ค่าผ่านท่อ โดย สพช. พิจารณาแล้วเห็นว่า สัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติดังกล่าว เป็นสัญญาที่มีเงื่อนไขสัญญาสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี

3.2 การซื้อขายก๊าซธรรมชาติระหว่าง ปตท. กับ ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน (IPP): เงื่อนไขหลักๆ ของสัญญามีลักษณะคล้ายกับสัญญาระหว่าง ปตท. กับ กฟผ. ขณะนี้อยู่ระหว่างการเจรจาระหว่าง ปตท. กับ IPP ที่ได้รับการคัดเลือกจาก กฟผ. ทั้งนี้ โครงสร้างราคาก๊าซฯ ที่จะจัดหาให้แก่ IPP ประกอบด้วย ราคาเนื้อก๊าซฯ เฉลี่ยจาก POOL 3 ค่าตอบแทนในการจัดหาและจำหน่าย (5%) และค่าผ่านท่อโดย สพช. พิจารณาแล้วเห็นว่าค่าผ่านท่อดังกล่าว ควรมีการปรับปรุงภายใต้การกำกับดูแลโดย กพช. และ สพช. เช่นเดียวกันกับ ราคาก๊าซฯ ที่จำหน่ายให้แก่ กฟผ. ส่วนค่าเก็บรักษา LNG และ ค่า Regasification ของ LNG ควรอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ

กพช. และ สพช. ทั้งนี้เพราะเป็นส่วนหนึ่งของราคา LNG ที่ป้อนเข้าสู่ระบบท่อ นอกจากนั้นค่าการตลาด (ค่าจัดหาและจำหน่าย) กำหนดไว้ในระดับร้อยละ 5 ซึ่งสูงกว่าค่าการตลาดสำหรับก๊าซฯ ที่จำหน่ายให้ กฟผ. เพราะ ปตท. มีภาระความรับผิดชอบและข้อผูกพันตามเงื่อนไขการขายก๊าซฯ ให้ IPP มากกว่า

3.3 การซื้อขายก๊าซธรรมชาติระหว่าง ปตท.กับ ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) : เงื่อนไขของสัญญามีลักษณะแตกต่างกัน โดยมีโครงสร้างราคา ประกอบด้วย ราคาก๊าซฯ ที่ขายให้แก่ กฟผ. (บางปะกง) บวกกับส่วนเพิ่มซึ่งกำหนดให้ขึ้นอยู่กับปริมาณซื้อก๊าซฯ โดย สพช. พิจารณาแล้วเห็นควรให้มีการปรับปรุง ดังนี้

(1) สูตรราคา SPP/Cogen กำหนดให้เท่ากับราคาก๊าซฯ ที่ขายให้กับ กฟผ. บางปะกง (ไม่รวม LNG) + X · Wy/Wo บาทต่อล้านบีทียู ยังไม่แยกการจัดหาและจำหน่ายออกจากการขนส่ง นอกจากนี้ค่า X เป็นค่าการตลาดที่ ปตท. กำหนดขึ้นซึ่งไม่ทราบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ และควรจะสะท้อนถึงภาระความรับผิดชอบและข้อผูกพันของ ปตท. กับ SPP ด้วย

(2) SPP จะรับก๊าซฯ จาก POOL 3 ที่มี LNG ผสมด้วย เพราะก๊าซฯ จากแหล่งใน อ่าวไทยมีปริมาณไม่เพียงพอ ฉะนั้นราคาก๊าซฯ ที่ SPP ซื้อจึงไม่ควรขึ้นอยู่กับราคาที่ขายให้แก่ กฟผ. แต่ควรกำหนดจากราคาของ POOL 3

(3) ตามระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจาก SPP ในปัจจุบัน กฟผ. มีสิทธิขอให้ SPP สามารถลดการจ่ายไฟฟ้าในช่วง OFF PEAK ลงไม่ต่ำกว่าร้อยละ 65 ของปริมาณตามสัญญา ซึ่งหมายถึง SPP จะ ต้องลดปริมาณการซื้อก๊าซฯ จาก ปตท. ด้วย และสัญญาซื้อขายก๊าซฯ ระหว่าง SPP กับ ปตท. อาจต้องมี การแก้ไขให้สอดคล้องกัน

3.4 การซื้อขายก๊าซธรรมชาติระหว่าง ปตท. กับภาคอุตสาหกรรม : ข้อตกลงการซื้อขายมีหลักการสำคัญๆ ที่ประกอบด้วยราคา 2 ประเภท คือ ราคาทดแทน LPG และราคาทดแทนน้ำมันเตา โดย สพช. พิจารณาแล้วเห็นว่า โรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงสามารถเปลี่ยนไปใช้เชื้อเพลิงชนิดอื่นได้โดยไม่ยากนัก อีกทั้งราคาที่ ปตท. กำหนดก็มีความสอดคล้องกับราคาเชื้อเพลิงชนิดอื่นที่ทดแทนกันได้ ดังนั้น จึงเป็นราคาที่มีความเหมาะสมแล้ว

3.5 การซื้อขายก๊าซธรรมชาติระหว่าง ปตท. กับ กฟผ. แหล่งยาดานา : ในขณะนี้ยังไม่ได้เริ่มเจรจาเพื่อทำสัญญาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2537 สพช. พิจารณาแล้วเห็นว่าในระยะแรกสัญญาซื้อขายก๊าซฯ ระหว่าง ปตท. กับ กฟผ. จะเป็นสัญญาอีกฉบับแยกจากการซื้อขายก๊าซฯ จากระบบท่อหลักโดยใช้หลักการเหมือนกัน แต่ดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ปตท. มีแผนที่จะเชื่อมโยงระบบท่อหลักเข้ากับท่อก๊าซฯ จากสหภาพพม่า ซึ่งจะเพิ่มความมั่นคงในการจัดหาก๊าซฯ ให้แก่โรงไฟฟ้าราชบุรีในอนาคต ดังนั้น จึงควรพิจารณาสัญญาซื้อขายก๊าซฯ ระบบท่อหลักโดยรวมก๊าซธรรมชาติจาก POOL 4 (แหล่งยาดานา) กับก๊าซฯ จาก POOL 2 เข้าด้วยกัน

3.6 การปรับปรุงโครงสร้างของ ปตท.: สมควรดำเนินการแยกบทบาทของธุรกิจก๊าซธรรมชาติ ออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ธุรกิจการจัดหาและการจำหน่าย และธุรกิจการขนส่ง เพื่อให้สอดคล้อง กับนโยบายราคาก๊าซธรรมชาติ ดังนี้คือ

ราคาก๊าซฯ = ราคารับซื้อก๊าซฯ เฉลี่ย + ค่าจัดหาและจำหน่าย (ให้เป็นบทบาทของธุรกิจการจัดหาและการจำหน่าย) + ค่าผ่านท่อ (ธุรกิจการขนส่ง)

4. คณะอนุกรรมการพิจารณาราคาก๊าซธรรมชาติ ได้ดำเนินการจัดทำอัตราค่าผ่านท่อและกลไกในการปรับอัตราค่าผ่านท่อระหว่าง ปตท. กับ กฟผ. แล้วเสร็จ โดยเห็นควรให้มีการใช้อัตราค่าผ่านท่อดังกล่าวในการกำหนดราคาก๊าซฯ IPP และ SPP ด้วย ซึ่งมีอัตราค่าผ่านท่อ ประกอบด้วย Demand Charge และ Commodity Charge ในระดับที่ทำให้การลงทุนในระบบท่อมีผลตอบแทนการลงทุน (IRR on Equity) ร้อยละ 18 ของค่าผ่านท่อแยกเป็น 3 พื้นที่ รวมทั้งการปรับอัตราค่าผ่านท่อเป็นระยะๆ และปรับตามดัชนี ให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลและดำเนินการของ สพช.

5. เนื่องจากในขั้นนี้ ปตท. ยังคงเป็นผู้จัดซื้อ ผู้ขาย และผู้ขนส่งก๊าซธรรมชาติแต่ผู้เดียวต่อไปอีก ระยะหนึ่ง ทำให้การทำหน้าที่ของ ปตท. โดยเฉพาะในกิจกรรมการจัดซื้อก๊าซธรรมชาติและก๊าซธรรมชาติเหลว ซึ่งในการพิจารณาคัดเลือกและกำหนดแหล่ง ปริมาณ และราคา รวมทั้งกิจกรรมการขนส่งก๊าซธรรมชาติไปสู่ ผู้ใช้ โดยการพิจารณาลงทุนในโครงข่ายระบบท่อจะมีผลกระทบต่อระดับราคาเนื้อก๊าซฯ และอัตราค่าผ่านท่อ ที่จะส่งผ่านไปเป็นต้นทุนของผู้บริโภคโดยตรง ดังนั้น จึงจำเป็นที่รัฐจะต้องกำหนดให้มีการกำกับดูแลเพื่อให้ระบบการกำหนดราคาและค่าผ่านท่อมีความเป็นธรรม ซึ่งจะสร้างความมั่นใจให้กับผู้ผลิตและผู้ใช้ รวมทั้งภาคเอกชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อในอนาคต ทั้งนี้ การกำกับดูแลจะต้องเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ดำเนินกิจการขนส่งก๊าซฯ ปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานอีกด้วย สพช. จึงเห็นควรกำหนดให้มีการกำกับดูแลการกำหนดราคาก๊าซธรรมชาติและอัตราค่าผ่านท่อโดย กพช. และ สพช**.** ดังนี้คือ

5.1 ให้ ปตท. จัดทำแผนการจัดหาก๊าซธรรมชาติระยะยาว และแผนการลงทุนระยะยาวของระบบท่อก๊าซฯ และนำเสนอ กพช. เพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อได้รับการอนุมัติแล้วให้ ปตท. จัดทำอัตราค่าผ่านท่อตามหลักการที่ กพช. กำหนด แล้วนำเสนอ กพช. เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนการประกาศใช้ ทั้งนี้แผนการลงทุนและแผนการจัดหาก๊าซฯ ดังกล่าวสมควรมีการปรับปรุงทุกระยะตามความเหมาะสม

5.2 ให้ ปตท. รายงานผลการดำเนินการตามแผนการจัดหาก๊าซฯ และแผนการลงทุนต่อ สพช. และ กพช. เพื่อทราบทุกปี

5.3 ในการดำเนินการตามแผนการจัดหาก๊าซธรรมชาติในข้อ 5.1 เมื่อ ปตท.ได้ดำเนินการเจรจาราคาและสัญญาซื้อขายก๊าซฯ จากแหล่งใดจนมีข้อยุติแล้ว ให้นำเสนอ สพช. เพื่อนำเสนอ กพช. อนุมัติ (ราคาก๊าซฯ หมายถึง ราคาก๊าซฯ ที่จะป้อนเข้าระบบท่อ ดังนั้น จึงรวมค่าเก็บรักษาและค่า Regasification ของ LNG ด้วย)

5.4 การเปลี่ยนแปลงหลักการของนโยบายการกำหนดราคาก๊าซฯ ในข้อ 2 หลักการในการกำหนดอัตราค่าผ่านท่อ และค่าการตลาด (ค่าการจัดหาและค่าการจำหน่าย) ให้นำเสนอ กพช. อนุมัติ ส่วนการเปลี่ยนแปลงในรายละเอียดที่ไม่ใช่สาระสำคัญให้ สพช. เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

5.5 ให้ สพช. เป็นผู้กำกับดูแลการปรับอัตราค่าผ่านท่อ โดยเริ่มตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นไป โดยให้มีการปรับเปลี่ยนเป็นระยะ (Periodic Adjustment) และการปรับเปลี่ยนตามดัชนี (Index Adjustment)

<u>มติของที่ประชุม</u>

1. รับทราบผลการดำเนินการตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับหลักการของการกำหนดนโยบายราคาก๊าซธรรมชาติ การซื้อขายก๊าซธรรมชาติระหว่าง ปตท. กับ กฟผ. , ปตท. กับ IPP, ปตท. กับ SPP และ ปตท. กับ อุตสาหกรรม และการกำหนดอัตราค่าผ่านท่อ ดังรายละเอียดในข้อ 2, ข้อ 3, และข้อ 4
2. เห็นชอบแนวทางการดำเนินงานตามความเห็นของ สพช. ในข้อ 3 โดยมอบหมายให้ สพช. ปตท. และ กฟผ. รับไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป
3. เห็นชอบแนวทางในการกำกับดูแลการกำหนดราคาก๊าซธรรมชาติ และอัตราค่าผ่านท่อ ตามข้อ 5
4. ให้ สพช. รับไปศึกษาความเหมาะสมของราคาอีเทนและโพรเทน ซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีเพื่อให้อุตสาหกรรมปิโตรเคมีของไทยสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ และให้รายงานผลต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ